

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Brussel Stedenbouw en Erfgoed

Directie Stedenbouw
Mevrouw Bety WAKNINE
Directeur général

Directie Cultureel Erfgoed
De Heer Thierry WAUTERS
Directeur

Kunstberg 10-13
B - 1000 BRUSSEL

Ref DCE : 2328-0002/19/2020-108PR (corr. DCE : B. Lefrancq)

Ref NOVA : 17/PFU/1741179 (corr. DS : A. Struelens)

Ref KCML : GM/AH/AUD30001_662

_Terhulpssteenweg_fietspad

Bijlage : 1 dossier

Brussel, 19 oktober 2020

Vanwege Covid-19 wordt dit advies digitaal verzonden (geadresseerden onderaan dit advies)- een papieren versie volgt later.

Betreft : WATERMAAL-BOSVOORDE. Terhulpssteenweg. Aanvraag tot het bekomen van een unieke vergunning voor de gedeeltelijke heraanleg van de steenweg en de wijziging van de bushalte.

EENSLUIDEND ADVIES VAN DE KCML.

Mevrouw de Directeur generaal,
Mijnheer de Directeur,

In antwoord op uw aanvraag van 30/09/2020, sturen wij u het **eensluidend gunstig advies onder voorbehoud** dat onze Commissie over bovengenoemd onderwerp uitgebracht heeft tijdens haar vergadering van 14/10/2020.

ERFGOEDCONTEXT EN AANVRAAG

Het besluit van 2/12/1959 beschermt als landschap het geheel gevormd door het Zoniënwoud en het Kapucijnenbos.

De aanvraag tot unieke vergunning betreft de herinrichting van de Terhulpssteenweg op het grondgebied van Watermaal-Bosvoorde, meer bepaald het wegsegment tussen de gemeentegrens met Hoeilaart en de Bunders-/Hendrickxdreef. Het project maakt deel uit van een ruimer ontwerp, dat op 6/04/2020 vergund werd door de Vlaamse Overheid, en dat de herinrichting voorziet van de Terhulpssteenweg tussen de Bunders-/Hendrickxdreef en de Brusselse Ring.

Binnen het projectgebied overlapt de steenweg over een beperkte afstand ook de Brusselse gemeente Watermaal-Bosvoorde. De gewestgrens Vlaanderen / Brussels Gewest valt hier samen met de as van de Terhulpssteenweg. Dit segment, gelegen tussen de Bunders-/Hendricksdreef en de Kapeldreef, maakt

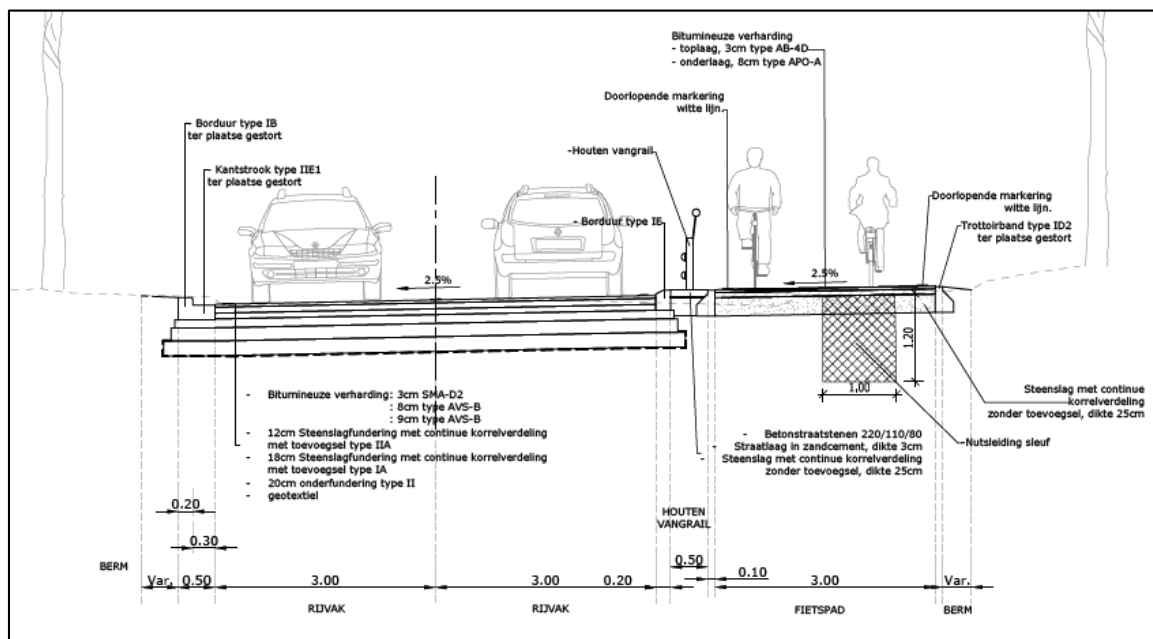
1/4

bijgevolg het voorwerp uit van een aanvraag tot unieke vergunning, ingediend bij de overheid van het Brussels Gewest.

Afbakening van de perimeter en bestaand profiel van de Terhulpesteenweg © Brugis / aanvraagdossier

Het totaalproject kadert in het Vlaams/Brusselse FietsGEN (Gewestelijk ExpressNet van fietsroutes) en omvat het vernieuwen van de rijweg en van het dubbelrichtingsfietspad, beide in slechte staat. Het fietspad wordt van de rijweg gescheiden door een verharde strook en een met hout beklede vangrail, en het wordt verbreedt zowel in de richting van de rijweg als van het Zoniënwood. In westelijke richting, op het grondgebied van Hoeilaart, wordt daarvoor een bijkomende, beperkte oppervlakte aan bosbodem ingenomen. De werken omvatten verder de herinrichting van de bushaltes aan de Bunders-/Hendrickxdreef en de aanleg van een regenwaterafvoer voor de verharde oppervlaktes. Die leidt het water via slokkers aan de oostzijde van de rijweg naar een riool met bijbehorende inspectieputten.

Ontwerpprofiel van rijweg en fietspad – gevoegd bij het aanvraagdossier

ADVIES KCML

De KCML brengt over de aanvraag een eensluidend gunstig advies uit onder voorbehoud dat men de plannen m.b.t. herinrichting van de bushaltes op bepaalde punten zou aanpassen en verbeteren om de erfgoedwaarde en de beeldkwaliteit van deze zone beter te vrijwaren.

Globaal genomen staat de Commissie erg positief tegenover het voorliggende totaalproject. De herinrichting van de steenweg en de verbreding van het dubbelrichtingsfietspad vormen een pluspunt. Ze zullen bijdragen tot meer veiligheid voor de weggebruikers zonder te raken aan de erfgoedwaarde van het beschermde Zoniënwoud. De Commissie hoopt dan ook dat de versmalling van de rijweg in een latere fase wordt doorgetrokken in de richting van het Brussels Gewest. Ook de voorziene afwatering van het vervuilde regenwater is gunstig voor het aanpalende beschermde natuurgebied.

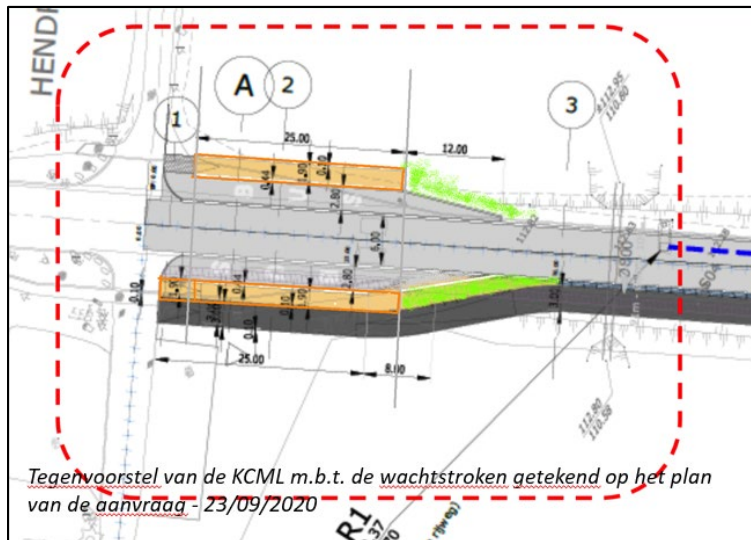

Ontwerpplan van de bushaltes gevoegd bij de aanvraag / Interventiezone ter hoogte van de Hendrickxdreef © Streetview

Het ontwerp is echter voor verbetering vatbaar m.b.t. de materialisatie van de bushaltes. Volgens de plannen worden de haltes aan beide zijden van de weg uitgebreid en worden de wachtstroken verhoogd. In de zone aan de kruising met de Hendricksdreef die het voorwerp van de aanvraag uitmaakt, gaat dit ten koste van de berm (ongeveer 60 m²) en van de bosrand (11 m²).

Concreet genomen vraagt de Commissie de gedifferentieerde bestrating van de rijweg en de bushaltes te behouden en de bestaande kasseien van de bushalte te sparen aangezien ze passend aansluiten bij de bestrating van de aanpalende Hendrickx- en Bunderdreef. Om de berm en zijn begroeiing maximaal te behouden, vraagt de Commissie de wachtzone voor de reizigers zoveel mogelijk in de lengte te beperken. Op die wijze kan men de erfgoedkwaliteit van deze openbare ruimte die de kruising vormt met de karakteristieke bosdreven, beter vrijwaren en toch het comfort van de reizigers aan deze bushalte verzekeren.

Het is daarbij aanbevolen de grootst mogelijke symmetrie na te streven door de aanleg te spiegelen aan beide zijden van de weg en dus de plannen voor beide bushaltes aan te passen. Daarbij zou men zich, wat de wachtzones betreft, kunnen inspireren op onderstaande schets die de aanbeveling van de KCML illustreert.

Hoogachtend,

Griet MEYFROOTS
Secrétaire adjointe Adjunct-Secretaris

Christian FRISQUE
Président Voorzitter

Vanwege Covid-19 wordt dit advies digitaal verzonden - een papieren versie volgt later.

Kopie : BSE-DCE : Bruno Lefrancq; Julie Vandersmissen; restauration@urban.brussels;
BSE-DS : Antoine Struelens; urban_avis.avis@urban.brussels;
SKCML : Maxime Badard; Carine Van der Smissen; Ann Heylen; crms@urban.brussels;